

Návrh

na vyhlášení zvláště chráněného území

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon)
a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb. o plánech péče, zásadách péče a podkladech
k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, kterou se provádí některá
ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších
předpisů

Přírodní památka

Zelendárky

Datum zpracování:
leden 2022

1. Název zvláště chráněného území

Zelendárky

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území

Přírodní památka (dále také PP) ve smyslu § 36 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon).

3. Předměty ochrany a jejich popis

3.1. Souhrnná charakteristika předmětů ochrany

Soustava 11 rybníků severovýchodně od obce Protivín s výskytem chráněných vodních rostlin, živočichů i kvalitních břehových porostů (Zukáček, Mlýnský, Uhcánek, Čejka, Starý a Nový u Krče, Prostřední, Nový a Starý u Nové Vsi, Lužný, Skopec).

3.2. Popis hlavních předmětů ochrany

A. společenstva

Název ekosystému	Podíl plochy v ZCHÚ (%)	Popis ekosystému
Eutrofní vegetace bahnitých substrátů (M1.3)	cca 1 %	Mělké vody (cca do 40 cm) na okrajích rybníků většinou na kontaktu s rákosinami hostí často úzké a maloplošné porosty druhů jako <i>Oenanthe aquatica</i> , <i>Scirpus radicans</i> , <i>Eleocharis palustris</i> agg., <i>Alisma plantago-aquatica</i> , <i>Butomus umbellatus</i> či <i>Bolboschoenus laticarpus</i> , atd. Dočasně as. <i>Oenanthetum aquaticae</i> dominovala na dně upuštěného rybníka, avšak při dalším připouštění zanikla.
Vegetace letněných rybníků (M2.1)	cca 2 %	Na dně letněného rybníku Švarcenberský se vyvíjelo společenstvo s <i>Alopecurus aequalis</i> , a <i>Carex bohemica</i> . Dominovala <i>Echinochloa crus-galli</i> , vzácně se vyskytovala <i>Elatine hexandra</i> , <i>Juncus bufonius</i> , běžné byly <i>Eleocharis acicularis</i> , <i>Pericaria hydropiper</i> , <i>P. lapathifolia</i> , <i>Bidens tripartita</i> , <i>B. radiata</i> , <i>Juncus bufonius</i> . Tento biotop byl silně poznamenán výsevem ovsa (<i>Avena sativa</i>), kde jeho pokryvnost byla místy až 90 % a přistupovaly segetální druhy jako <i>Tripleurospermum maritimum</i> . Nebyly přítomny vzácné druhy letněných den jako <i>Cyperus fuscus</i> , <i>Cyperus michelianus</i> , <i>Coleanthus subtilis</i> či <i>Lindernia procumbens</i> .
Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod V1C, V1F	cca 27 %	Na hladině a ve vodním sloupci jednotlivých rybníků se vyvíjí makrofytní vegetace sv. <i>Utricularion vulgaris</i> (V1C): as. <i>Utricularietum australis</i> , sv. <i>Nyphaeion albae</i> (V1F): <i>Trapetum natantias</i> , <i>Potamo natantis-Polygonetum natantis</i> , sv. <i>Potamion</i> (V1F): as. <i>Potametum trichoidis</i> , as. <i>Potametum pectinati</i> , as. <i>Potametum pusilli</i> . Místy rostou dominantní druhy jednotlivých asociací pohromadě.
Vegetace parožnatek (V5)	cca 0,3 %	as. <i>Charetum braunii</i> Tento typ vegetace se vyskytoval pouze ve velmi mělké vodě (cca do 20 cm) zbytkové hladiny letněného rybníka Švarcenberský (DP 11.1) Kromě <i>Chara braunii</i> se zde vyskytovala <i>Zanichella palustris</i> .

Vymezení společenstev řazených mezi předměty ochrany je přílohou č. 3 tohoto návrhu (*Mapa současné vegetace*).

Předmět ochrany je dále konkretizován výčtem významných druhů rostlin a živočichů vyskytujících se na lokalitě, které byly identifikovány inventarizačními průzkumy provedenými v roce 2019.

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
<i>Leucorrhinia dubia</i> vážka čárkovaná	Na lokalitě byly zaznamenány pouze dva jedinci na rybníce Mlýnský u Krče. Jedinci odpočívali na litorální vegetaci. Jedná se o malou populaci druhu	NT	Tyrfofilní druh vázaný na vrchoviště a horská přechodová rašeliniště. Larvy se ukrývají na ponořené vegetaci a mechových porostech. Druh nesnáší kolísání vodní hladiny a na rozdíl od <i>L. pectoralis</i> ani nesnáší menší míru zarybnění.
<i>Anaciaeschna isoceles</i> šídlo červené	Menší populace se vyskytovala na rybníce Mlýnský u Krče v místech s dobře vyvinutou vegetací	LC	Teplomilný druh se vyskytuje na mokřadech, rybnících, jezerech, pískovnách s bohatou litorální vegetací. Druhu nevádí ani homogenní rákosina.
<i>Lissotriton vulgaris</i> čolek obecný	Celkem odchyceno pět jedinců na třech rybnících – Zukáček, Uhcánek a Starý u Krče. S ohledem na nízkou pravděpodobnost zjištění druhu potenciální výskyt i jinde, jak dokládá NDOP (viz dále). Početnost lze pouze hrubě odhadnout na desítky jedinců na jednotlivých rybnících, celkově ev. až stovky jedinců.	§2 /VU	Rozmnožuje se v rybnících, tůních, jezírkách v lomech, hlinících a pískovnách, v zatopených příkopech podél cest, kalužích na polních i lesních cestách a v závlahových kanálech. Dostí často i v požárních nádržích a ve vybetonovaných venkovských koupalištích s dostatečnou potravní nabídkou a také v mělkých zátokách přehradních nádrží. Populace čolků setrvává ve vodě přibližně tři až čtyři měsíce. Pak žijí čolci v lese i mimo les, na loukách a v lidských sídlech. Dospělci zimují na souši, menší část populace na dně vodních nádrží (Zavadil et al. 2011). Dříve víceméně plošné rozšíření v současnosti značně redukováno.
<i>Triturus cristatus</i> čolek velký	Zcela nový záznam druhu pro celou EVL. Na lokalitě pravděpodobně méně početný než čolek obecný. Odchyceni dva jedinci, po jednom na r. Na Rejčových a Nový u Krče. Výskyt jinde není vyloučen, zejména např. v r. Uhcánek či Zukáček. Bude však velmi záležet na aktuálním způsobu rybářského hospodaření. Celková početnost velmi zhruba odhadnuta na řádově desítky jedinců.	§2 / EN Natura 2000 (příloha II. a IV.)	Čolek velký se rozmnožuje v širokém výběru mokřadních biotopů (rybníky, tůně, jezírka v těžebních prostorách, vzácněji i zatopené příkopy, větší kaluže na cvičištích těžké techniky, závlahové kanály a vybetonované nádrže). V suchozemské fázi žijí čolci v lese i mimo les. Část populace zimuje v zemních úkrytech, někdy i s jinými druhy obojživelníků i plazů, druhá část zimuje na dně nádrží zahrabaná v bahně (Zavadil et al. 2011). Dříve plošné rozšíření redukováno na ostrůvkovitě, vznik izolovaných lokalit, ústup z celých oblastí (střední Čechy, Královéhradecko (Jeřábková & Zavadil, <i>in prep.</i>).

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
<i>Bombina bombina</i> kuňka obecná	Kuňka byla zjištěna ve všech rybnících, krom toho roku letněného Švarcenberského. Zde se velikosti dílčích populací pohybovaly v odhadech od vyšších desítek / nižších stovek / Kolářů r., Uhcánek či Mlýnský u Krče) po vyšší stovky až tisíce jedinců (Starý u Krče, Na Rejčových, Skopec, Starý r.). Celková velikost populace kuňky v rámci EVL je v řádech minimálně jednotek tisíců jedinců. Jde o velmi silnou a stabilní populaci druhu nacházející zde velmi vhodné podmínky.	§2 / EN Natura 2000 (příloha II. a IV.)	Kuňka obecná se rozmnožuje obvykle v nelesních rybnících a tůních s pozvolnými břehy a dostatkem mělkých litorálů, s vyšším zastoupením měkkých vodních makrofyt. Kromě rybníků se kuňka rozmnožuje v řadě různých typů menších vodních biotopů. Dospělci se v průběhu roku zdržují v rozličných typech vod, ale i na souši. Vyskytují se na loukách, lučních ladech, ve světlých mokřadních lesích, na extenzivně obhospodařovaných polích a v dalších obdobných biotopech. Kuňky obecné zimují v puklinách skal, opuštěných norách hlodavců, pod návějemí listů, v ruinách, pod kameny, ve sklepích apod. Je zaznamenán ústup druhu z řady lokalit, nyní spíše ostrůvkovitý výskyt v ČR (Jeřábková & Zavadil, <i>in prep.</i>).
<i>Hyla arborea</i> rosnička zelená	Na rozdíl od kuňky se rosnička zelená nevyskytovala zdaleka ve všech rybnících. Byla zjištěna v početnostech řádově desítek (Skopec, Zukáček, Čejka) až stovek (Na Rejčových, Starý u Krče, Starý r., Nový u Krče) jedinců. Celková početnost v rámci celé EVL bude pravděpodobně v řádech nižších tisíců jedinců. Na vhodných lokalitách vytváří velmi silné populace, jinde je její výskyt limitován nejspíše způsobem hospodaření. Potenciál k růstu populace je tak zde vysoký.	§2 / NT Natura 2000 (příloha II. a IV.)	Rosnička se rozmnožuje nejčastěji v rybnících, tůních, pískovnách a kamenolomech a na výsypkách. U všech typů vod dává přednost prosluněným mělčinám. Po vydatných srážkách rosnička často opouští větší a zarostlejší nádrže a rozmnožuje se v nezarostlých periodických kalužích na polních cestách, v loukách či přímo v polích, pokud jsou zde volné plochy s holou půdou. Rosnička žije v suchozemské fázi života na stromech a keřích v okolí vod. Upřednostňuje otevřená, osluněná stanoviště v blízkosti drobných a středně velkých vodních nádrží s přiléhajícími lučními biotopy a roztroušenými porosty dřevin. Bývá mnohdy nalezena velmi daleko od vody, v níž se rozmnožuje (řádově kilometry). Rosničky přecházejí zimu zahrabány v zemi (Jeřábková & Zavadil, <i>in prep.</i>).

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
<i>Pelobates fuscus</i> blatnice skvrnitá	Zjištěna v pěti vodních plochách (Skopec Starý r., Starý u Krče, Čejka a Na Rejčových), v lokálních početnostech řádově až desítek jedinců. Často detekována až na základě odchytu pulců. Celkový odhad početnosti v rámci EVL řádově stovky jedinců. Pravděpodobně méně početná než např. kuňka a rosníčka, i když je schopna díky velkým pulcům relativně odolávat predáčnímu tlaku ryb.	§2 / NT Natura 2000 (příloha IV.)	Blatnice se rozmnožuje v tůních, rybnících, často v pískovnách, hlinících a kaolinových lomech, na výsypkách, v pinkách, koupalištích s přirozenými břehy a někdy i v zatopených depresích v polích či v kalužích po přívalových deštích na polních cestách. V rámci terestrické fáze preferují vlhké louky a pole, např. na písčitých náplavách řek či v krystaliniku s rozpadem žuly. Blatnice zimuje zahrabaná hluboko v půdě. Je to výrazně noční druh žáby (Zavadil et al. 2011). Z řady oblastí mizí, místy však jde o stále relativně početný druh (zejména v rybníkatých oblastech) (Jeřábková & Zavadil, <i>in prep.</i>). Jde o druh obojživelníka s velmi nízkou pravděpodobností zjištění a velmi často uniká pozornosti.
<i>Bufo bufo</i> ropucha obecná	Zjištěna ve všech vodních plochách. Nejpočetnější dílčí populace se vyskytují v r. Na Rejčových (tisíce), min. stovky jedinců pak v Mlýnském u Krče, Starém r., Novém u Krče. Celková velikost populace řádově nižších tisíců jedinců. Tyto poměrně vysoké počty dospělců na jaře ale nekorespondují s velmi malými početnostmi pulců zjištěných v průběhu jara (evidentní predáční tlak i přes doloženou jedovatost pulců). Jinak lze hodnotit jako plošně rozšířený druh s potenciálem vytvářet na každé z nádrží velmi vysoké populace.	§3 /VU	Ropucha obecná se rozmnožuje ve vodách nejrozmanitějšího typu od drobných kaluží a potůčků až po velké rybníky, přehradní nádrže a tišiny vodních toků. Častá bývá v návesních rybnících, venkovských koupalištích a požárních nádržích. Je nenáročná jak na vodní, tak na suchozemský biotop, vyskytuje se podstatě všude. Žije v lesích, křovinatých stráních, na loukách, v polích, v lomech, pískovnách, na výsypkách, ve vsích i ve městech. Ropuchy zimují téměř výhradně na souši v různých zemních úkrytech a často i ve sklepích, štolách atp. (Jeřábková & Zavadil, <i>in prep.</i>).

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
<i>Rana dalmatina</i> skokan štíhlý	Zjištěn na většině rybníků vyjma letněného Švarcenberského, později na jaře napouštěného Starý u Krče a Uhcánku. Počty snůšek se pohybovaly v rádech desítek, pouze v r. Na Rejčových bylo zjištěno 132 snůšek. Celkově tak jde o nižší stovky snůšek a vyšší stovky jedinců v rámci celé EVL. V daném území plošněji a početněji výskyt než u skokana hnědého.	§2 / NT Natura 2000 (příloha IV.)	V CR poměrně hojný druh s tendencí obsazovat nově vzniklé lokality. Suchozemská žába zdržující se ve vodě pouze v době páření (III až IV) a vývoje larev (III až VI/VII), část populace ve vodě zimuje. Vyhledává spíše světlé listnaté lesy, vyskytuje se i v luzích vodních toků v nižších až středních nadmořských výškách. K rozmnožování využívá středně velké až větší vodní plochy (stovky m ² a více) různých typů, nicméně je schopen využít i poměrně drobné tůně, jako zde (30 m ²).
<i>Rana temporaria</i> skokan hnědý	Druh je v rámci území méně početný než skokan štíhlý. Zjištěn na většině, resp. šesti nádrží, vyjma Kolářů r., Skopce, Čejce Švarcenberského, a Starého u Krče (u posledních dvou absence díky manipulaci s vodou). Početnější populace tr. pouze na r. Na Rejčových, Starém r. a Mlýnském u Krče (desítky snůšek). Celková velikost populace v rámci EVL zhruba v nižších stovkách jedinců. Pravděpodobně snižuje svou početnost. Ohrožován rybami.	-/VU	Skokan hnědý se zdržuje ve vodě pouze v době páření a během zimování. Rozmnožuje se v nejrůznějších typech vodních těles od nejmenších lesních kaluží po zátoky přehrad, obvykle s přítomností vodní vegetace a s minimálním množstvím rybí obsádky. V suchozemské fázi preferuje lesy a vlhké louky. Koncem léta a na podzim se skokani opět stahují k vodám, na jejichž dně zimují. Většinou se jedná o vodoteče. Pro skokana hnědého je typické, že střídá vodu sloužící k rozmnožování a vodu pro zimování spolu se suchozemským biotopem. Potřebuje tedy tři různé biotopy, mezi nimiž se musí pohybovat (Jeřábková & Zavadil, <i>in prep</i>).

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
<i>Pelophylax esculentus</i> skokan zelený	Je nejpočetněji zastoupeným skokanem rodu <i>Pelophylax</i> s víceméně plošným výskytem (u ostatních zástupců – <i>P. lessonae</i> a <i>P. ridibundus</i> – byl zjištěn výskyt jen na několika vodních plochách a většinou v nižších početnostech, max. desítky). Zjištěn na všech rybnících v početnostech desítek až stovek jedinců (např. Na Rejčovských, Čejka, Nový u Krče, Skopec), celková velikost min. v řádech nižších tisíců jedinců. Celý komplex tří druhů skokanů rodu <i>Pelophylax</i> zde má ideální podmínky, vytváří velmi početnou a stabilní populaci; pravděpodobně se do budoucna bude zvyšovat zastoupení <i>P. ridibundus</i> (díky vyšší odolnosti vůči rybám a vyšší konkurenční schopnosti druhu vůči ostatním zástupcům těchto skokanů).	§2 /NT Natura 2000 (příloha IV.)	Skokan zelený je mezidruhový kříženec skokana skřehotavého a krátkonohého. Ekologicky i geneticky stojí mezi oběma rodičovskými druhy. Rozmnožuje se v různých typech vodních těles se zastoupením vodní vegetace. Nejčastějším biotopem druhu v ČR jsou rybníky s litorálními porosty. Kromě rybníků se rozmnožuje v různých větších tůních, jezírkách pískovných, lomech a na výsypkách, koupalištích, požárních nádržích a různých jiných vodních nádržích, ve vodních kanálech, slepých říčních ramenech, a i v zahradních jezírkách a bazénech. Je vázán svým celoročním výskytem na vodní prostředí. Obývá stejné lokality jako oba rodičovské druhy. Zimuje ve vodě, nejčastěji v rybnících a tůních, ale i na souši (Jeřábková & Zavadil, <i>in prep.</i>).
<i>Natrix natrix</i> užovka obojková	Nejčastěji nalézáný druh plaza, převažují vždy jednotlivé nálezy subadultů. Velmi pravděpodobný je výskyt prakticky ve všech nádržích a v jejich okolí, celková velikost populace bude v rámci EVL určitě řádově vyšších desítek jedinců, či ještě více. Nachází zde optimální podmínky.	§3 / LC	Nejběžnější druh hada v ČR, potravně vázaný na vodní biotopy, kde loví zejména obojživelníky; v tlejících náplavách často klade vejce. V průběhu roku nalézán často i poměrně daleko od vody (stovky metrů i dále).
<i>Alcedo atthis</i> ledňáček říční	Pravděpodobně hnízdící pár	§2 /VU	Vázaný na vodní prostředí – břehy větších potoků, volně tekoucích říček, rybníků a jezer. Podmínkou je čistá voda a přítomnost kolmých hlinitých či písčitých břehů pro hrabání hnízdních nor.
<i>Anas strepera</i> kopřivka obecná	Několik hnízdících párů	§3 /VU	Rybníky s bohatou pobřežní vegetací pravidelně do cca 500 m n. m.
<i>Anser anser</i> husa velká	Hnízdící pár	- /VU	Přírodním prostředím jsou jezera obklopená rákosinami, v současné krajině převážně větší rybníky s rákosinami, deponiemi a navazujícími pastvinami.

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
<i>Rallus aquaticus</i> chrástal vodní	Pravděpodobně 1(-2) hnízdící pár(y)	§2 /VU	Mokřadní mělčiny a bažiny hustě zarůstající rákosem, zblochanem či ostricí.
<i>Tachybaptus ruficollis</i> potápka malá	Několik hnízdících párů	§3 /VU	Hnízdí při okrajích mělčích, hustě zarostlých vodních ploch různé, často i velmi malé rozlohy.
<i>Nycticorax nycticorax</i> kvakoš noční	Příležitostný výskyt	§2 /EN	Hustě zarůstající mokřiny, rybníky a jezera s křovinami u vodní hladiny, ostrůvky s keři, na nichž hnízdí.
<i>Cyperus michelianus</i> šáchor Micheliův	V roce 2019 nenalezen, recentně však udáván minimálně ze dvou rybníků (NDOP)	C1, §1	obnažená dna rybníků
<i>Elatine triandra</i> úpor trojmužný	Roztroušeně v DP 11.2 na dně letněného rybníka Švarcenberský (mohl být přehlédnut v místech s hustým výsevem ovsa setého)	C3	Druh roste po obvodu severního okraje zbytkové hladiny rybníka ve vlhkém písčitém substrátu, v biotopu další druhy letněných den <i>Carex bohemica</i> , <i>Persicaria hydropiper</i> , <i>P. lapatifolia</i> i druhy ruderální jako <i>Tripleurospermum maritimum</i> , a masivní invaze <i>Echinochloa crus-gali</i> . Většina plochy letněného dna byla oseta ovšem setým.
<i>Lysimachia thyrsiflora</i> bazanovec kytkokvětý	Nalezen v DP 3.1, 5.3, 6.1, 6.3, 7.2 v počtech od cca 20 do 200 ks fertálních i sterilních jedinců	C3, §2	Druh roste na okrajích vodních ploch rybníků s rozvolněnou vegetací, která je v iniciálním stádiu sukcese. V jednom případě byl nalezen v olšině. Roste na stinných místech.
<i>Potamogeton trichoides</i> rdest vláskovitý	Vyskytuje se roztroušeně až hojně ve dvou DP 1.4 a 4.4 na rybnících Na Rejčových a Starý u Krče	C3	Mezotrofní vody nepříliš zarybněných rybníků s nižším zákalem vody. Druh roste pospolu s dalšími makrofyty jako <i>P. pusillus</i> , <i>P. crispus</i> , <i>P. pectinatus</i> , <i>Utricularia australis</i> , <i>Ceratophyllum demersum</i>
<i>Scirpus radicans</i> skřipina kořenující	Druh se vyskytuje v počtu nižších desítek v DP 1.3, 3.1, 3.4, 6.3, 7.2, 8.3	C3	Druh roste na okrajích litorálů obvykle tvořených druhy rákosin <i>Typha angustifolia</i> , <i>T. latifolia</i> , <i>Glyceria maxima</i> atd. v bahnitém substrátu
<i>Stellaria palustris</i> ptačinec bahenní	Velmi vzácně cca 5 ks v DP 2.2 u rybníka Nový u Krče	C2b	Druh roste na poněkud světlejším místě jinak stinné náletové vegetace v E1 např. <i>Lycopus europaeus</i> , <i>Lysimachia vulgaris</i> , <i>Ranunculus repens</i> atd.
<i>Trapa natans</i> kotvice plovoucí	Na S okraji rybníka Starý je v DP 9.1 několik set metrů čtverečních rozsáhlý porost této rostliny. V DP 9.2 je pouze ojediněle. Je možné, že tento druh byl do tohoto rybníka introdukován.	C1b, §1	Druh plove na volné hladině spolu s <i>Utricularia australis</i> , nebo v porostu rákosin s <i>Typha angustifolia</i> , <i>Phragmites australis</i> , atd. po obvodu vodní plochy rybníka

Údaje o ohrožení a stupni ochrany – Použité zkratky: C1, C2, C3, C4a – druhy uvedené v Černém a červeném seznamu cévnatých rostlin ČR (Grulich et al. 2012) jako kriticky ohrožené (C1), silně ohrožené (C2), ohrožené (C3), vzácnější taxony vyžadující další pozornost (C4a), §1, §2, §3 – druhy chráněné dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. v kategorii "druhy kriticky ohrožené" (§1) "druhy silně ohrožené" (§2), "druhy ohrožené" (§3), CR, EN, VU, NT, DD – kategorie ohrožení podle Červeného seznamu ohrožených druhů bezobratlých (Hejda et al. 2017) a obratlovců (Chobot et al. 2017): kriticky ohrožený, ohrožený, zranitelný, téměř ohrožený, nedostatečně známý taxon.

Lokalizace druhů řazených mezi předměty ochrany je přílohou č. 4 tohoto návrhu (*Zákres výskytu ohrožených nebo jinak významných taxonů*).

4. Cíl ochrany

Dlouhodobým cílem ochrany přírodní památky je zajištění vhodných podmínek pro udržení vitální populace kriticky ohroženého druhu šáchor Micheliův a dalších typických druhů rostlin a živočichů vázaných na extenzivně využívané letněné rybníky. Cílem je nastavení vhodného rybníčního hospodaření, včetně optimalizace manipulace s hladinou.

5. Základní ochranné podmínky

Základní ochranné podmínky přírodních památek jsou stanoveny v § 36 odst. 2 zákona.

6. Návrh bližších ochranných podmínek

V souladu s ustanovením § 36 odst. 1 zákona se navrhuje, aby na území nově navržené PP bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- a/ povolovat změny druhu pozemků nebo způsobů jejich využití, povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků,
- b/ povolovat a provádět změny dokončených staveb nebo změny staveb před jejich dokončením,
- c/ zřizovat skládky jakýchkoli materiálů,
- d/ hnojit pozemky anebo používat chemické prostředky,
- e/ vysazovat nebo vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy,
- f/ zřizovat příkrmovací zařízení nebo slaniska,
- g/ příkrmovat ryby a zvěř,
- h/ provádět letnění nebo zimování rybníků,
- i/ zasahovat do litorálních porostů, provádět úpravy dna a břehů včetně odbahňování,
- j/ chovat ryby nebo vodní drůbež, schvalovat zarybňovací plány,
- k/ manipulovat s výškou vodní hladiny kromě stavů vyžadujících okamžitý zásah (povodňové stavy a mimořádné situace dle manipulačního řádu).

Souhlasy uvedené v bodech a) až k) se nevyžadují, pokud tyto činnosti vykonává přímo příslušný orgán ochrany přírody, nebo jsou příslušným orgánem ochrany přírody požadovány v rámci realizace schváleného plánu péče nebo v rámci opatření ke zlepšení stavu prostředí přírodní památky.

7. Vymezení hranice přírodní památky a jejího ochranného pásma

7.1. Navrhovaná hranice přírodní památky

Nově navržená hranice PP je vedena převážně po hranicích stávajících parcel katastru nemovitostí. Hranice byla navržena tak, aby všechny významné fenomény předmětu ochrany byly v území zahrnuty.

7.2. Vymezení ochranného pásma přírodní památky

Ochranné pásmo se nevyhlašuje.

7.3. Získání informace o vymezení přírodní památky a jejího ochranného pásma

Zákres a vymezení hranice PP je přílohou č. 1 a 2 tohoto návrhu.

Návrh hranic PP je dále k dispozici na internetových stránkách Krajského úřadu Jihočeského kraje (www.kraj-jihocesky.cz) v kapitole „Krajský úřad – Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví – Ochrana přírody a krajiny – Oddělení – Příroda, krajina, druhová ochrana – Zvláště chráněná území“ (<https://zp.kraj-jihocesky.cz/zvlaste-chranena-uzemi.html>).

8. Územně správní zařazení přírodní památky a ochranného pásma

kraj: Jihočeský

okres: Písek

obec s rozšířenou působností: Písek

obec s pověřeným obecním úřadem: Písek

obec: Protivín, Žďár

katastrální území: Krč u Protivína (674303), Nová Ves u Protivína (795097)

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených návrhem přírodní památky a ochranného pásma přírodní památky

Podrobný výčet parcel, výměr je přílohou č. 5 tohoto návrhu.

10. Předpokládaná výměra zvláště chráněného území*

Přírodní památka: 38,47 ha

Celkem: **38,47 ha**

* výměra byla stanovena výpočtem z mapových podkladů (v programu ArcGIS)

11. Odůvodnění návrhu

11.1. Historie ochrany území, vymezení PP

Jedná se o nové vyhlášení stávajícího chráněného území. Ochrana území o rozloze téměř se rovnající současnému návrhu byla stanovena vyhláškou Okresního národního výboru Písek ze dne 4. 12. 1985 s účinností ode dne 1. 2. 1986.

Nařízením vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, ve znění pozdějších předpisů, se území navrhované PP stalo evropsky významnou lokalitou Zelendárky CZ0310019.

11.2. Hlavní důvody zpracování návrhu na vyhlášení PP

Hlavní důvod zpracování návrhu na vyhlášení PP Zelendárky, představuje zajištění ochrany stanoviště 3130 –oligotrofní až mezotrofní stojaté vody nížinného až subalpínského stupně kontinentální a alpské oblasti a horských poloh a jiných oblastí, s vegetací tříd *Littorelletea uniflorae* nebo *Isoëto-Nanojuncetea* a stanoviště 3150 – Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*. Vyhlášením PP Zelendárky dojde k implementaci soustavy chráněných území Natura 2000 a zařazení lokality na národní seznam evropsky významných lokalit. Zařazení lokality na národní seznam evropsky významných lokalit, bylo důvodem k zahájení legislativního procesu nového vyhlášení zvláště chráněného území.

Po novém vyhlášení PP bude novým zřizovacím předpisem zrušen čl. 1 odst. 16 „Zelendárky“ Vyhlášky Okresního národního výboru Písek, o chráněných přírodních výtvorech ze dne 4. 12. 1985, s účinností ode dne 1. 2. 1986.

11.3. K názvu zvláště chráněného území

Název lokality „Zelendárky“ je současně názvem soustavy rybníků, jejichž biotop je předmětem ochrany. Vzhledem k tomu, že nové vyhlášení je přehlášením stávajícího zvláště chráněného území a název je věcně vyhovující, je vhodné jej zachovat.

11.4. Ke kategorii ochrany zvláště chráněného území

Vzhledem k současnému charakteru lokality, historickému způsobu ochrany i na základě metodiky MŽP pro stanovení kategorií zvláště chráněných území je navrhována kategorie přírodní památka.

11.5. K předmětům ochrany

Hlavním předmětem ochrany je biotop M 2.1 Vegetace letněných rybníků a biotopy V1C a V1F Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod. Je zde možné nalézt druhy jako je šachor Micheliův, bazanovec kytkokvětý nebo kotvice plovoucí, z živočichů pak například kvakoše nočního, ledňáčka říčního, chrástala vodního, skokana zeleného, skokana štíhlého, blatnici skvrnitou, rosníčku zelenou, kuňku obecnou čolka velkého a čolka obecného.

Předmět ochrany je vymezen tak, aby obsáhl přírodní hodnoty území nově navržené PP v celém jejich rozsahu. Jeho definice vychází mj. z inventarizačních průzkumů provedených v roce 2019. Zároveň pokrývá předmět ochrany EVL Zelendárky, která se s navrhovanou PP překrývá.

Navrhovaný předmět ochrany PP vychází z nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, které definuje jako předmět ochrany EVL konkrétní typ přírodního stanoviště.

11.6. K cílům ochrany

Hlavním cílem je zajištění obnovy a podpory přirozených vývojových procesů chráněných společenstev a na ně vázaných druhů. Způsob obhospodařování rybníka a manipulace s vodou jsou zásadní pro zachování předmětů ochrany v příznivém stavu.

Cíl ochrany je formulován v souladu s ustanoveními § 35 odst. 2 zákona, tak, aby bylo zajištěno zachování předmětu ochrany v příznivém stavu.

11.7. K návrhu bližších ochranných podmínek

Bližší ochranné podmínky PP jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny základními ochrannými podmínkami PP a mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

11.8. K jednotlivým bližším ochranným podmínkám

ad a/ a b/ povolovat změny druhu pozemků nebo způsobů jejich využití, povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků a provádět změny dokončených staveb nebo změny staveb před jejich dokončením:

Předmět ochrany PP je vázán na stávající druh a způsob využití pozemků. Proto změna druhu využití pozemků znamená potenciální ohrožení předmětu ochrany PP a je navrhováno vázat ji na souhlas orgánu ochrany přírody.

Rovněž jakékoliv změny staveb sebou nesou riziko poškození předmětu ochrany. Narušení vodního režimu může znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP a představuje jeden z nejzávažnějších faktorů ohrožení předmětu ochrany PP.

ad c/ zřizovat skládky jakýchkoli materiálů:

Mikrolokality výskytu některých druhů tvořících předmět ochrany PP mohou být nevhodným umístěním skládky i malého rozsahu nebo krátké doby trvání vážně poškozeny nebo zcela zničeny.

ad d/ hnojit pozemky anebo používat chemické prostředky:

Narušení chemismu a trofie území může omezit až znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP, zejména těch citlivých na chemismus prostředí či vázaných na stanoviště s nízkou trofickou úrovní.

ad e/ vysazovat nebo vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy:

Vysazování rostlin a vypouštění živočichů představuje značné riziko ať úmyslného nebo neúmyslného (doprovodného) zavlečení invazních druhů, které mohou zcela degradovat hodnotné původní biotopy a vytlačit původní vzácné druhy flóry a fauny. Vysazování původních druhů, které se v území vyskytují (např. posilování jejich populací), může ohrozit genetickou stabilitu lokálních etablovaných populací a tím ohrozit tyto druhy na jejich existenci.

ad f/ a g/ zřizovat příkrmovací zařízení nebo slaniska a přikrmovat ryby a zvěř:

Vzhledem k tomu, že chráněná společenstva jsou citlivá na zvýšený obsah dusíku a fosforu v půdě a při přikrmování se obsah těchto látek v půdě zvyšuje (jedná se o živiny obsažené v příkrmovacích

komponentech nebo živiny obsažené v trusu, který se v místech příkrmování shromažďují), dochází příkrmováním lokálně ke zhoršování podmínek pro společenstva a druhy předmětu ochrany.

ad h/ *provádět letnění nebo zimování rybníků:*

Letnění či zimování rybníku realizované v nevhodném období může omezit či úplně znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP.

ad i/ *zasahovat do litorálních porostů, provádět úpravy dna a břehů včetně odbahňování:*

Nepřiměřené zásahy do litorálů v nevhodném období může omezit či úplně znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP.

ad j/ *chovat ryby nebo vodní drůbež, schvalovat zarybňovací plány:*

Nepřiměřené a nevhodné rybí obsádky mohou omezit či úplně znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP. Chov drůbeže způsobuje zvyšování trofie prostředí, což je pro předměty ochrany nežádoucí.

ad k/ *manipulovat s výškou vodní hladiny kromě stavů vyžadujících okamžitý zásah (povodňové stavy a mimořádné situace dle manipulačního řádu):*

Nevhodná manipulace s vodní hladinou může omezit či úplně znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP.

11.9. K vymezení hranice zvláště chráněného území

Oproti původnímu vymezení vlastní přírodní památky dojde k mírnému zvětšení plochy z 31,44 ha na 38,47 ha. Nová výměra přírodní památky bude zahrnovat celé území EVL Zelendárky.

11.10. K vymezení ochranného pásma

Ochranné pásmo se nevymezuje.

Přílohy:

č. 1 – Orientační mapa PP

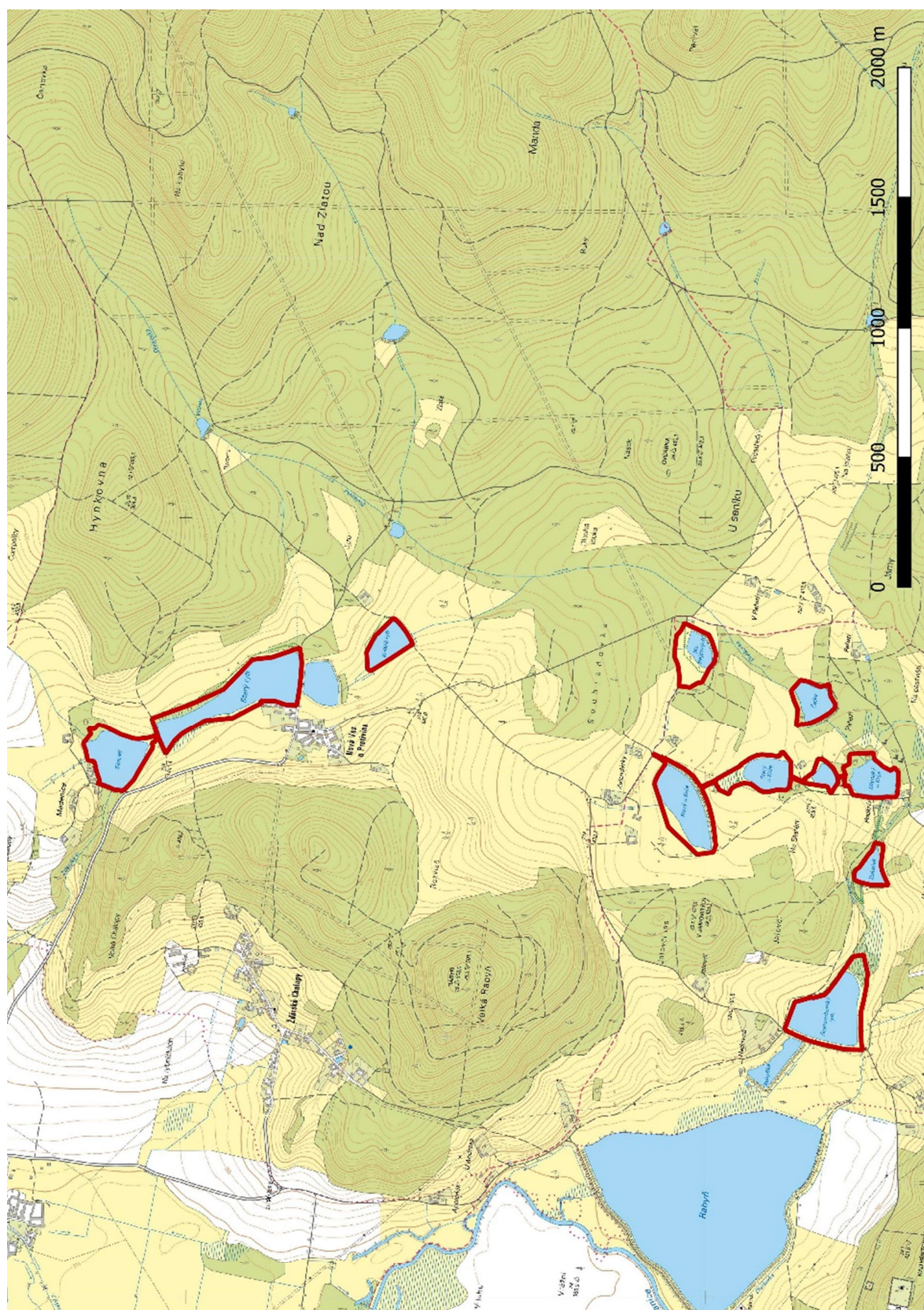
č. 2 – Katastrální mapa se zákresem PP

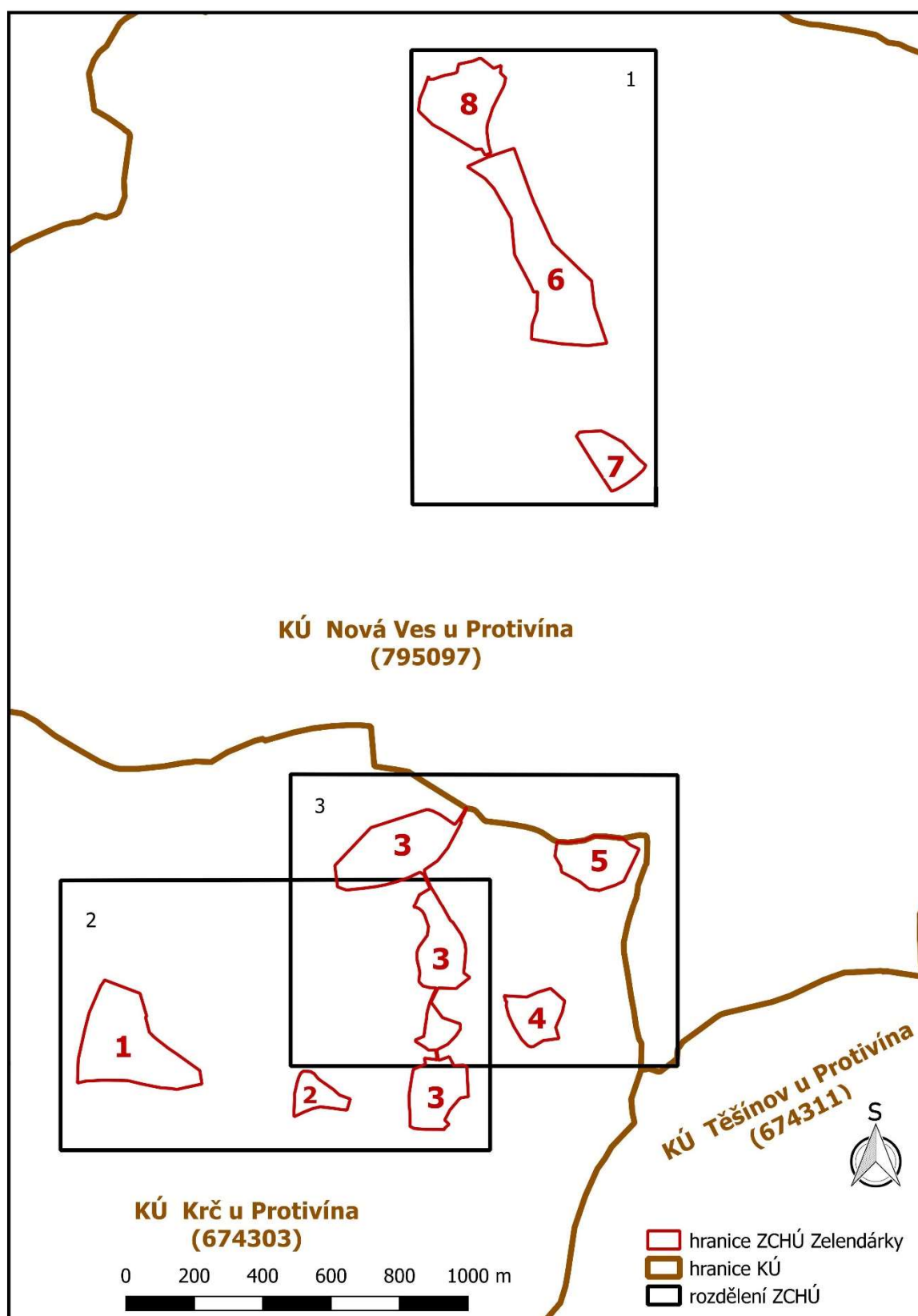
č. 3 – Mapa současné vegetace

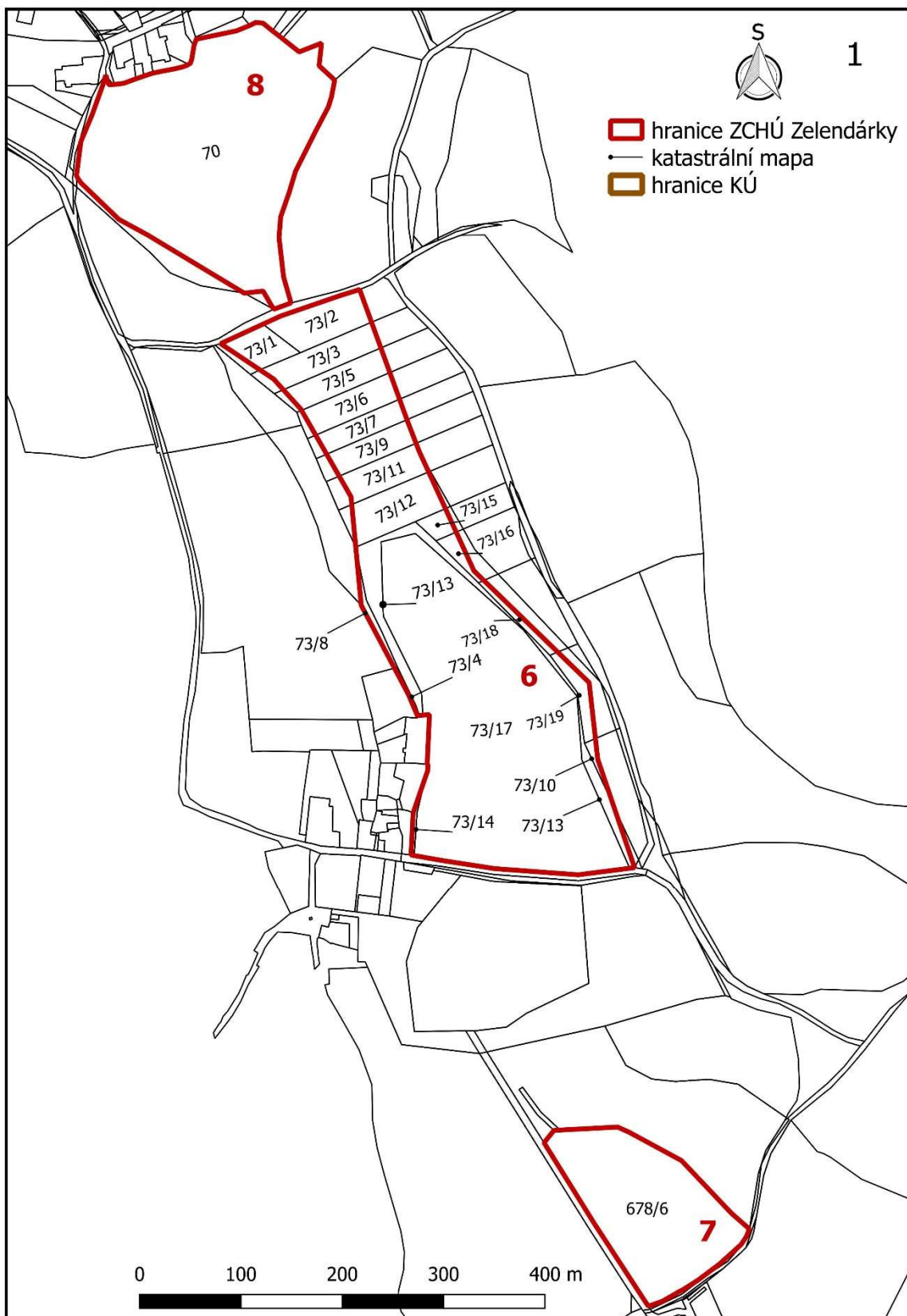
č. 4 – Zákres výskytu ohrožených nebo jinak významných taxonů

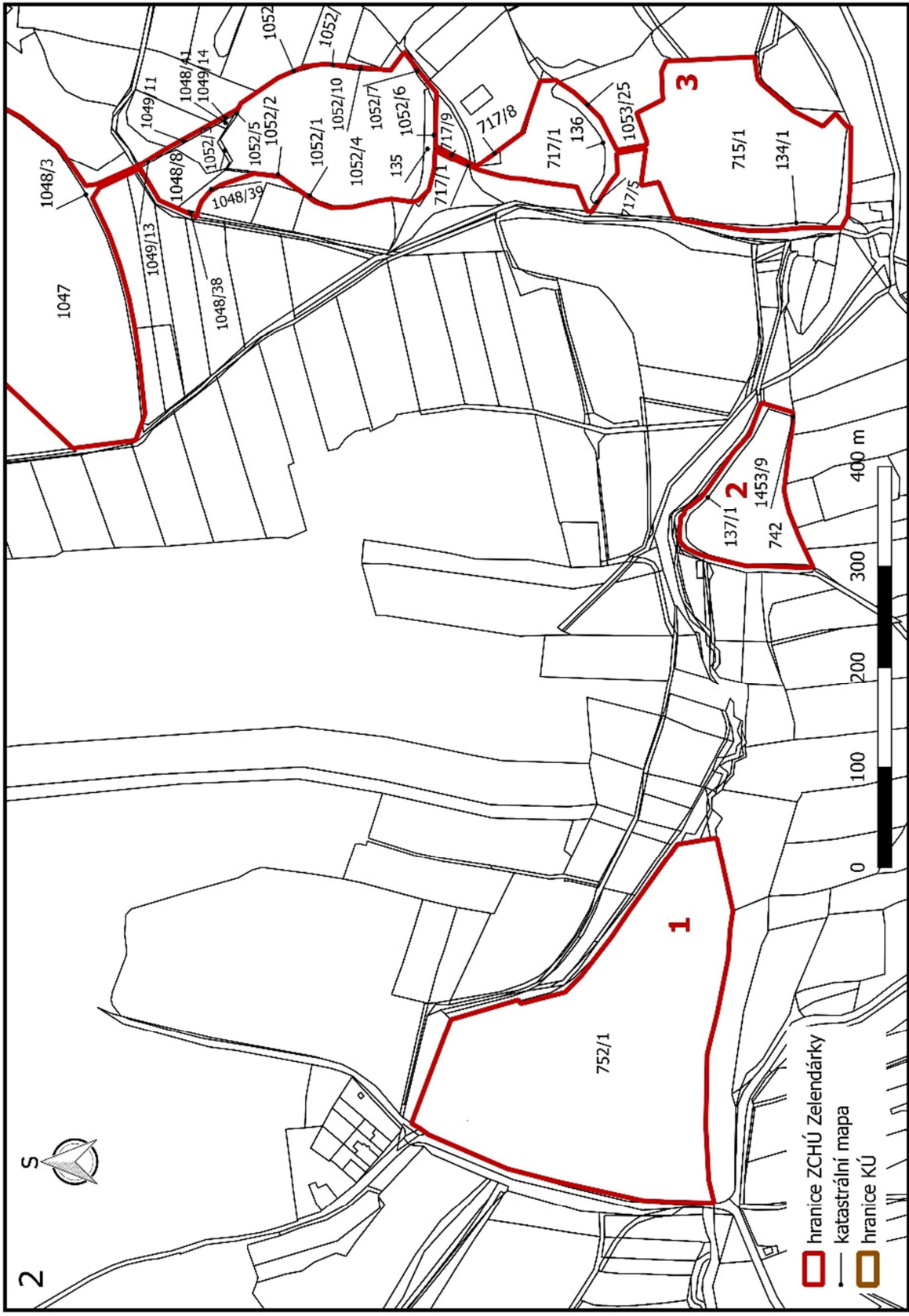
č. 5 – Parcelní vymezení PP

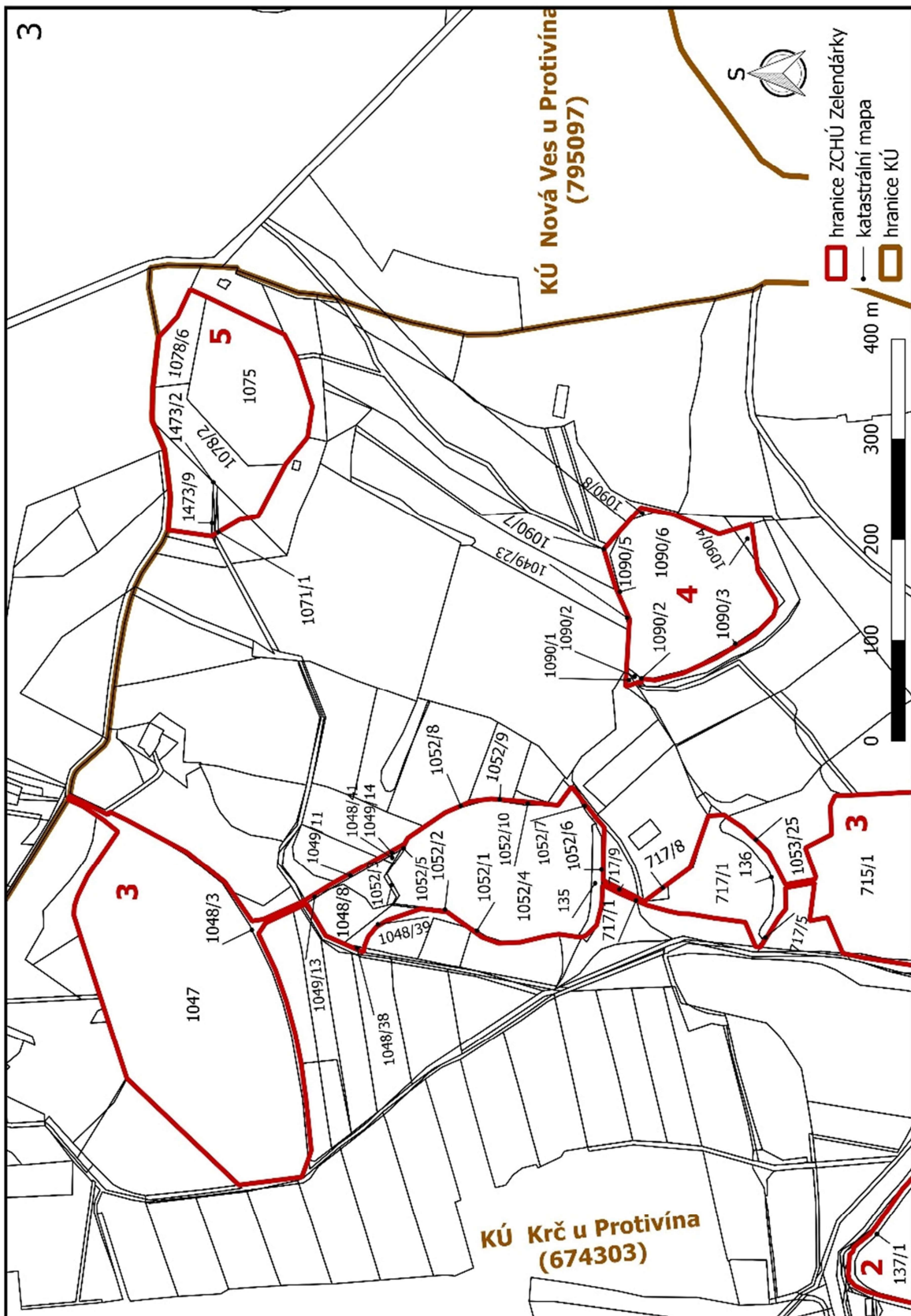
Příloha č. 1 – Orientační mapa PP

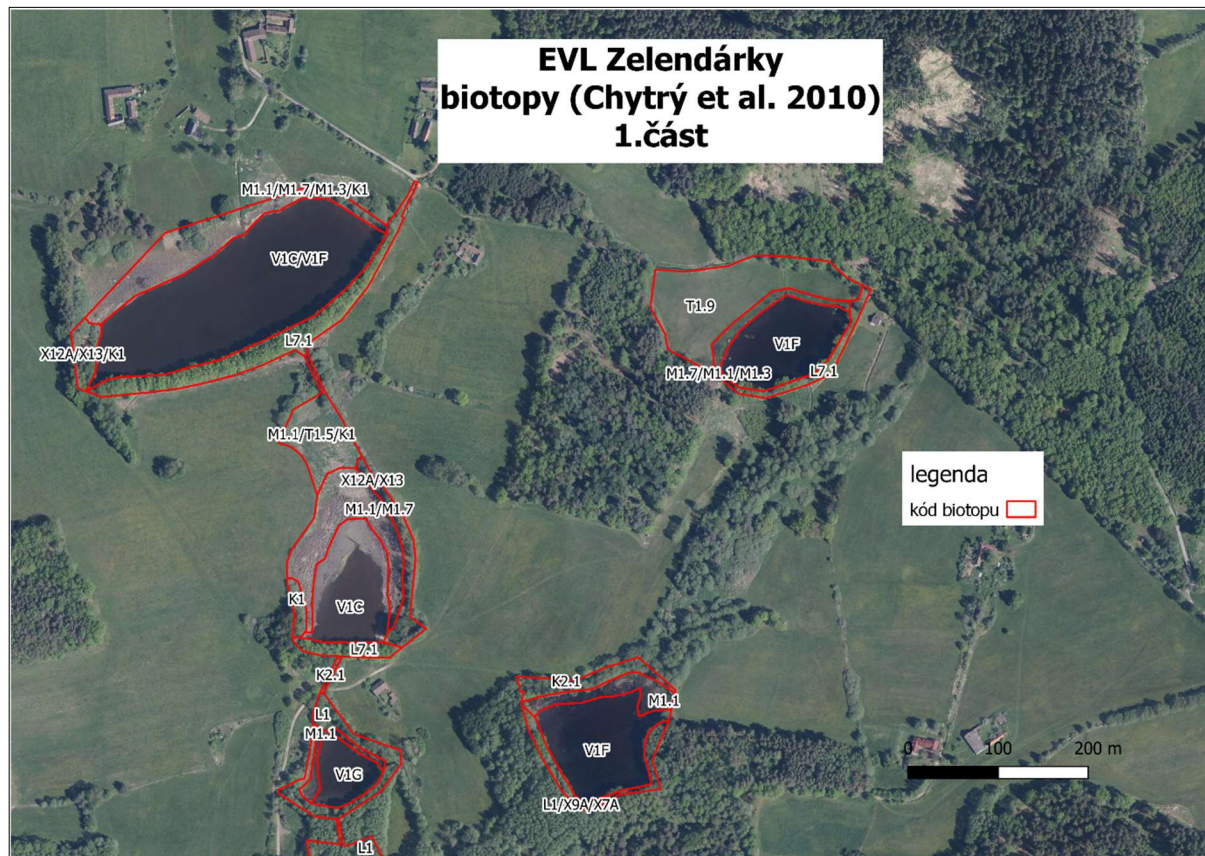
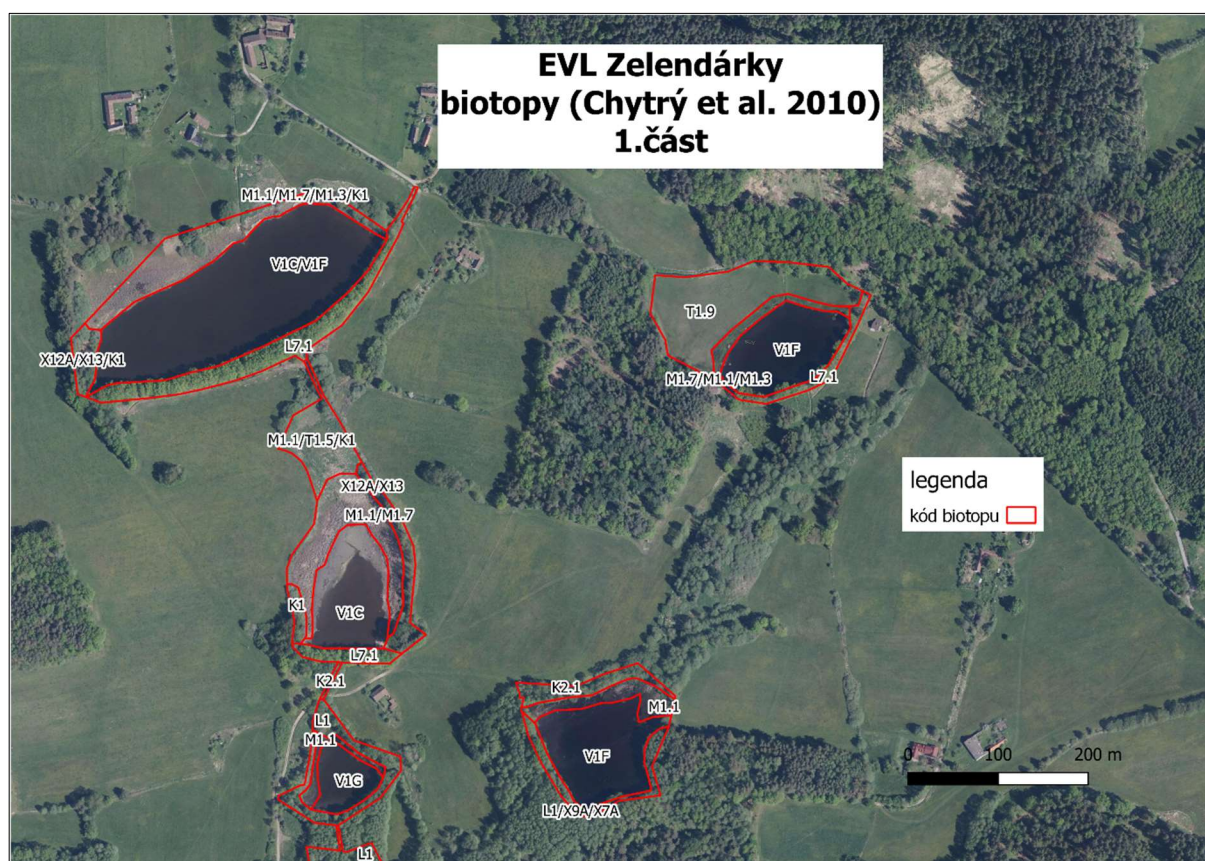

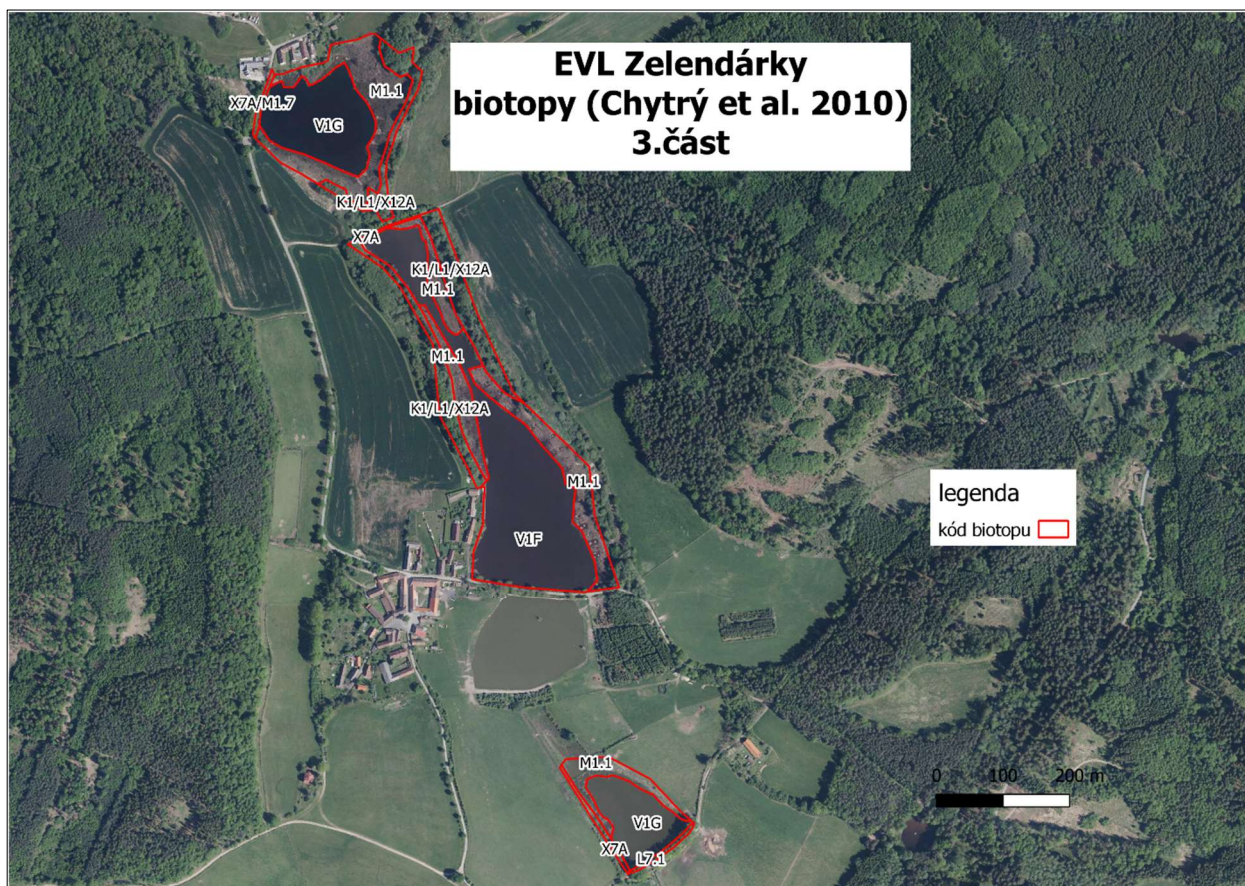

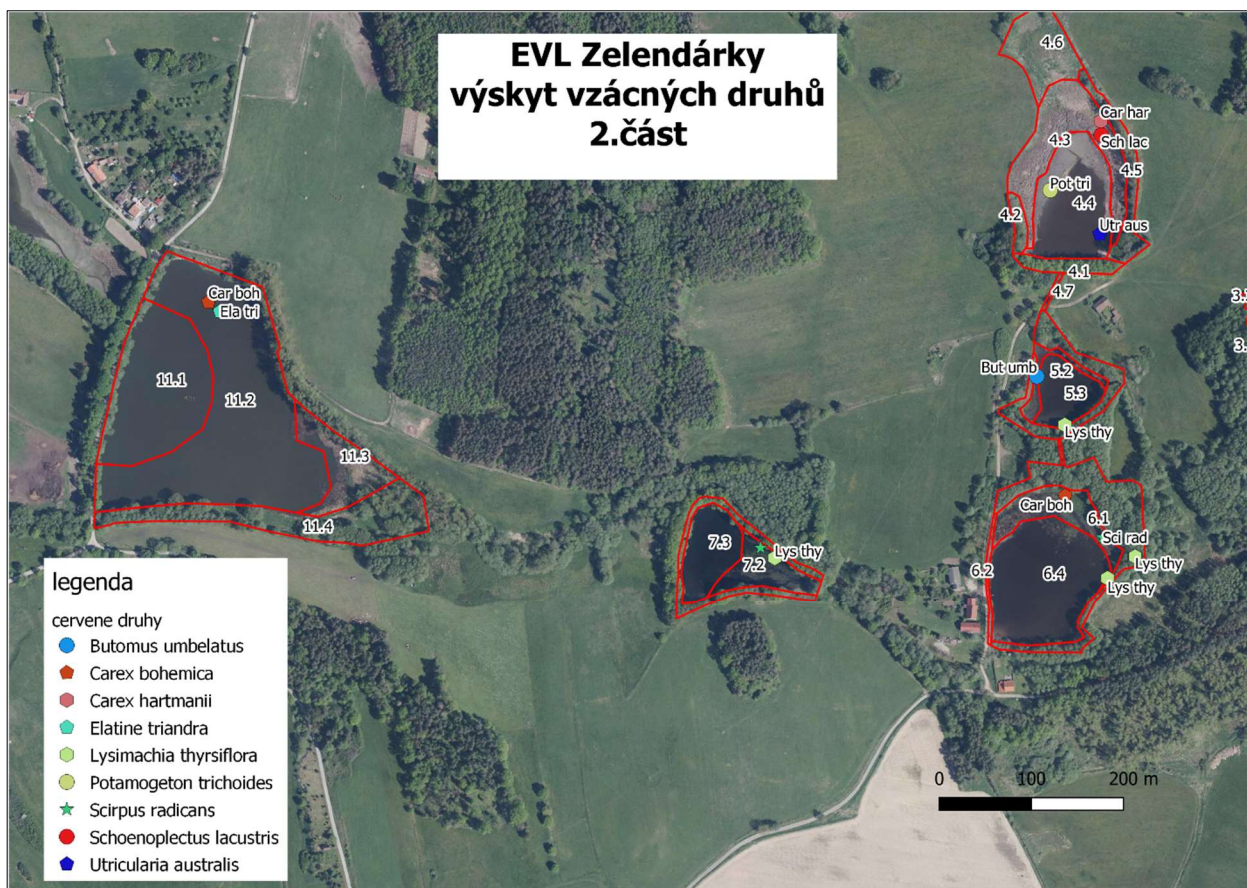
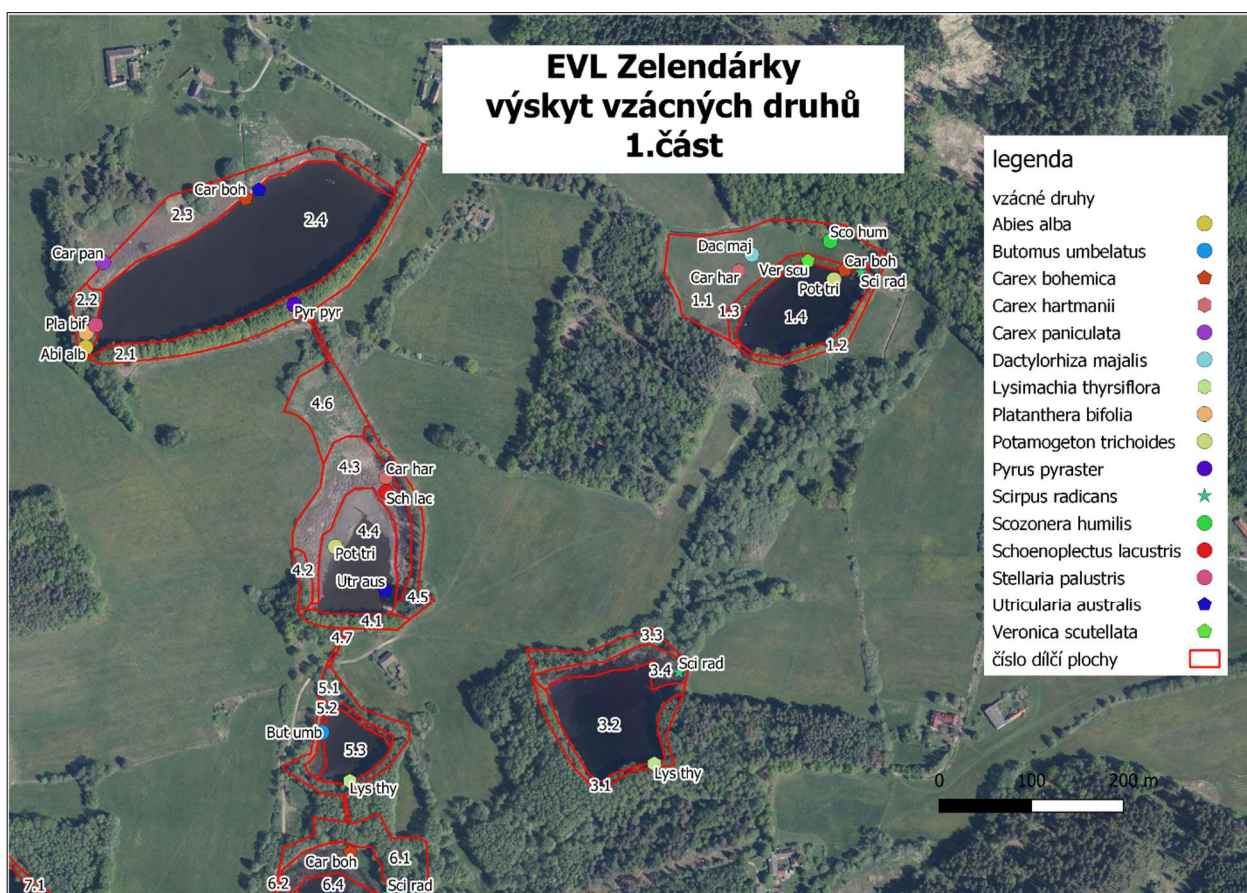

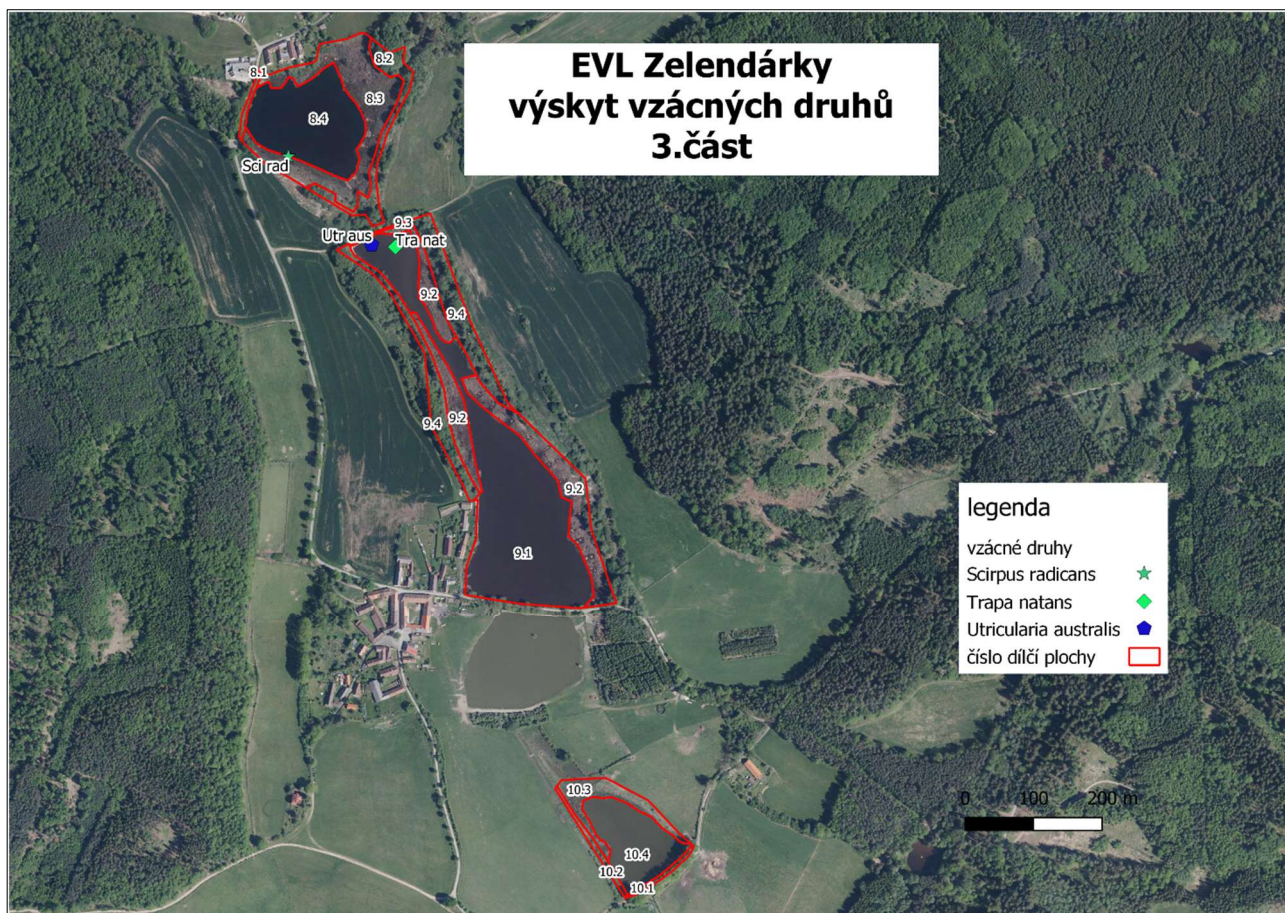
**EVL Zelendárky
biotopy (Chytrý et al. 2010)
3.část**

Příloha č. 4 – Zákres výskytu ohrožených nebo jinak významných taxonů

EVL Zelendárky výskyt vzácných druhů 3.část

Katastrální území: 674303 Krč u Protivína

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m2)
.134/1		zastavěná plocha a nádvoří		60001	1474	1474
.135		zastavěná plocha a nádvoří		60001	1059	1059
.136		zastavěná plocha a nádvoří		60001	1478	1478
.137/1		zastavěná plocha a nádvoří		60001	1345	1345
715/1		vodní plocha	rybník	60001	26358	26357
717/1		vodní plocha	rybník	60001	7534	7535
717/5		vodní plocha	rybník	235	42	42
717/8		vodní plocha	rybník	181	287	287
717/9		vodní plocha	rybník	181	76	76
742		vodní plocha	rybník	60001	10818	10818
752/1		vodní plocha	rybník	491	65227	65227
1047		vodní plocha	rybník	60001	50713	50713
1048/3		ostatní plocha	ostatní komunikace	491	1569	1569
1048/8		vodní plocha	zamokřená plocha	531	2520	2520
1048/38		vodní plocha	zamokřená plocha	491	47	47
1048/39		vodní plocha	zamokřená plocha	510	733	733
1048/40		vodní plocha	zamokřená plocha	155	1398	1398
1048/41		vodní plocha	zamokřená plocha	213	78	78
1049/11		vodní plocha	koryto vodního toku umělé	155	245	245
1049/13		vodní plocha	koryto vodního toku umělé	531	58	58
1049/14		vodní plocha	koryto vodního toku umělé	213	82	82
1052/1		vodní plocha	rybník	454	84	84
1052/2		vodní plocha	rybník	10002	139	139
1052/3		vodní plocha	rybník	155	114	114
1052/4		vodní plocha	rybník	60001	22378	22378
1052/5		vodní plocha	rybník	213	73	73
1052/6		vodní plocha	rybník	181	188	188
1052/7		vodní plocha	rybník	10002	102	102
1052/8		vodní plocha	rybník	306	26	26
1052/9		vodní plocha	rybník	10002	82	82
1052/10		vodní plocha	rybník	10002	88	88
1053/25		lesní pozemek		60001	30	30

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m2)
1070		trvalý travní porost		260	3391	3391
1071/1		trvalý travní porost		1	67	67
1071/2		trvalý travní porost		260	680	680
1075		vodní plocha	rybník	446	14007	14007
1078/2		vodní plocha	zamokřená plocha	312	6258	6258
1078/6		vodní plocha	zamokřená plocha	446	5700	2992
1090/1		vodní plocha	rybník	10002	78	78
1090/2		vodní plocha	rybník	491	96	96
1090/3		vodní plocha	rybník	491	281	281
1090/4		vodní plocha	rybník	491	359	359
1090/5		vodní plocha	rybník	312	16	15
1090/6		vodní plocha	rybník	60001	18792	18792
1090/7		vodní plocha	rybník	485	254	254
1090/8		vodní plocha	rybník	1	118	118
1453/9		ostatní plocha	ostatní komunikace	10002	99	99
1473/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	1	684	105
1473/9		ostatní plocha	ostatní komunikace	260	96	82
Celkem						244119

Katastrální území: 795097 Nová Ves u Protivína

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m2)
70		vodní plocha	rybník	60001	42745	42745
73/1		vodní plocha	rybník	350	1784	1784
73/2		vodní plocha	rybník	60001	3383	3383
73/3		vodní plocha	rybník	172	2998	2998
73/4		vodní plocha	rybník	172	125	125
73/5		vodní plocha	rybník	347	2568	2568
73/6		vodní plocha	rybník	285	2580	2580
73/7		vodní plocha	rybník	338	1893	1893
73/8		vodní plocha	rybník	293	539	539
73/9		vodní plocha	rybník	76	2094	2094
73/10		vodní plocha	rybník	76	292	292
73/11		vodní plocha	rybník	299	2488	2488
73/12		vodní plocha	rybník	60001	3579	3579

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m2)
73/13		vodní plocha	rybník	298	4878	4878
73/14		vodní plocha	rybník	60001	216	216
73/15		vodní plocha	rybník	173	689	689
73/16		vodní plocha	rybník	26	652	652
73/17		vodní plocha	rybník	60001	46384	46384
73/18		vodní plocha	rybník	197	664	664
73/19		vodní plocha	rybník	60001	1146	1146
678/6		vodní plocha	rybník	290	18908	18908
Celkem						140605